

Remissvar: Förslag på kursämnen, Dnr3.2-41927/2013

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi, SFOG, har tagit del av remissen och tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter.

Synpunkter har inhämtats från SFOGs utbildningsnämnd, från nätverket för ST-studierektorer samt från SFOGs Arbets- och Referensgrupper (ARG).

SFOGs synpunkter framförs dels sammanfattningsvis nedan samt specifikt i bifogade bilagor enligt instruktion från SoS.

SFOG önskar framföra följande:

Initiativet med kursämnena där kursmålen baseras på målen för ST utbildningen är bra och nödvändigt. Flertalet bedömare inom SFOG har uttryckt sig positivt om kurserna.

De beskrivna kursämnena ger en god täckning av de olika delmålen i ST-utbildningen men möjligtvis kan några av kurserna upplevas som ”spretiga” och man kan fundera över om några kurser behöver delas upp i flera olika. Exempelvis kan kursen ”Gynekologisk cancer inklusive screening” behöva delas i två kurser där en handlar om prevention och en (gemensam med gynekologisk onkologi?) mer direkt berör gynekologisk cancer. Dock finns risken att en sådan gemensam kurs skulle kunna uppfattas som för ytlig för blivande specialister inom Gynekologisk onkologi.

Vidare har vissa inkomna synpunkter gett vid hand att det finns mindre brister i målbeskrivningarna för ST inom obstetrik och gynekologi varför dessa behöver uppdateras. Detta pekar på vikten att målen för SK-kurserna kontinuerligt uppdateras för att överensstämma med målen för ST.

Flera granskare inom SFOG pekar likaså på vikten av kurser inom breda områden såsom kommunikation.

Stockholm 2014-02-28

För Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi

Harald Almström
Ordförande SFOG

Jan Brynhildsen
Utbildningssekreterare SFOG

Bilagor: Bilaga 2 med SFOGs synpunkter
Bilaga 3 med SFOGs synpunkter

Avdelningen för kunskapsstöd
Jenita Nilsson
jenita.nilsson@socialstyrelsen.se

Bilaga 2 – obstetrik och gynekologi, synpunkter **med synpunkter från SFOG**

Instruktion

I detta dokument ges möjlighet att ge synpunkter på de förslag till kursämnen som finns i bilaga 1: Expertgruppens förslag på kursämnen.

Vi ber er även att svara på några övergripande frågor om kursämnena som helhet och deras nytta och användning samt se över motiveringarna för breda kursämnen och gärna utveckla dessa.

1. Synpunkter på föreslagna kursämnen

I fältet ”Kommentarer på kursämnet” lämnar ni era samlade synpunkter på varje enskilt kursämne.

2. Bedömning av kursämnena som helhet

Här ber vi er att göra en bedömning av kursämnenas kvalitet och relevans. Vi ber er också komma med synpunkter gällande kursämnenas nytta och användning.

3. Utveckling av breda kursämnen

Expertgrupperna har haft i uppgift att ange om respektive kursämne kan vara relevant även för andra specialiteter. Vi ber er att se över motiveringarna och gärna utveckla på vilket sätt respektive kursämne kan vara relevant också för andra specialiteter.

Kursämnen för obstetrik och gynekologi

Synpunkter på föreslagna kursämnen	3
Abort, antikonception och missfall	3
Jourförberedande obstetrik och gynekologi	3
Reproduktionsendokrinologi och infertilitet	3
Komplicerad graviditet	4
Vulvasjukdomar och STI	4
Gynekologisk cancer inklusive screening	4
Psykosocial obstetrik och gynekologi inklusive sexologi	5
Bäckenbotten	5
Ultraljud	5
Fosterövervakning	5
Basal kirurgisk teknik	6
Bedömning av kursämnena som helhet	7
Utveckling av breda kursämnen	9

1. Synpunkter på föreslagna kursämnen

Abort, antikonception och missfall

Namn på kursämnet	Abort, antikonception och missfall
Syfte	Kurs/kurser i detta ämne syftar till att ge ST-läkaren grundläggande kunskap om abort och preventivmedel. ST-läkaren ska också kunna tillämpa relevant lagstiftning.
Kommentarer på kursämnet	Bra - Inga synpunkter från SFOG

Jourförberedande obstetrik och gynekologi

Namn på kursämnet	Jourförberedande obstetrik och gynekologi
Syfte	Kurs/kurser i detta ämne syftar till att ge ST-läkaren en teoretisk grund inom obstetrik gynekologi innan självständigt jourarbete.
Kommentarer på kursämnet	Bra - Inga synpunkter från SFOG

Reproduktionsendokrinologi och infertilitet

Namn på kursämnet	Reproduktionsendokrinologi och infertilitet
Syfte	Kurs/kurser i detta ämne syftar till att ST-läkaren ska få kunskaper i reproduktionsendokrinologiska förändringar, symptom, konsekvenser och behandlingar. Få kunskap om fertilitetsutredning inklusive bedömning av terapeutiska alternativ.
Kommentarer på kursämnet	<p>Manliga orsaker till infertilitet behöver belysas samt dessutom klargöras i ST-målen</p> <ul style="list-style-type: none">-Analysera manlig reproduktionsfysiologi under livscykeln-Analysera och särskilja orsaker till infertilitet,-Kännedom om manlig infertilitetsutredning <p>Endometriosis bör specificeras i kursmålen</p>

Komplicerad graviditet

Namn på kursämnet	Komplicerad graviditet
Syfte	Kurs/kurser i detta ämne syftar till att ST-läkaren ska få kunskap om handläggning av komplicerad graviditet/riskförlossning och indikatorer för skärpt graviditetsövervakning.
Kommentarer på kursämnet	Bra - Inga synpunkter från SFOG

Vulvasjukdomar och STI

Namn på kursämnet	Vulvasjukdomar och STI
Syfte	Kurs/kurser i detta ämne syftar till att ge ST-läkaren grundläggande kunskap om vulvasjukdomar och STI. ST-läkaren ska känna till relevant lagstiftning.
Kommentarer på kursämnet	Mycket brett område. Man kan fundera över om det behöver delas upp i två separata kurser då många ST-läkare upplever sig ha ett stort behov av undervisning och diskussion kring framför allt vulvasjukdomar. Del om STI ev gemensamt med venerologi?

Gynekologisk cancer inklusive screening

Namn på kursämnet	Gynekologisk cancer inklusive screening
Syfte	Kurs/kurser inom detta område syftar till att ge ST-läkaren grundläggande kunskap om etiologi och behandling av gynekologisk dysplasi och cancer.
Kommentarer på kursämnet	Kan ev delas upp i två kurser, en med inriktning på screening samt en med inriktning på gynekologisk cancer, ev tillsammans med gynekologisk onkologi

Psykosocial obstetrik och gynekologi inklusive sexologi

Namn på kursämnet	Psykosocial obstetrik och gynekologi inklusive sexologi
Syfte	Efter genomgången kurs ska ST-läkaren kunna beakta olika psykosociala och sexuella aspekter inom obstetrik och gynekologi. Använda tillämpbar lagstiftning.
Kommentarer på kursämnet	Bra att HBTQ-frågor belyses. Dessa kan ev vara av intresse också för andra specialiteter

Bäckenbotten

Namn på kursämnet	Bäckenbotten
Syfte	Kurs/kurser i detta ämne syftar till att ge ST-läkaren grundläggande kunskap om bäckenbottendysfunktion.
Kommentarer på kursämnet	Bra - Inga synpunkter från SFOG

Ultraljud

Namn på kursämnet	Ultraljud
Syfte	Kurs/kurser i detta ämne syftar till att ST-läkaren ska få kunskap om indikationer, tillämpning och tolkning av obstetriskt och gynekologiskt ultraljud.
Kommentarer på kursämnet	Bra - Inga synpunkter från SFOG

Fosterövervakning

Namn på kursämnet	Fosterövervakning
-------------------	-------------------

Syfte	Kurs/kurser i detta ämne syftar till att ST-läkaren ska få kunskap om ante- och intrapartal fosterövervakning.
Kommentarer på kursämnet	Bra - Inga synpunkter från SFOG

Basal kirurgisk teknik

Namn på kursämnet	Basal kirurgisk teknik
Syfte	Kurs/kurser i detta ämne syftar till att ge ST-läkaren grundläggande kunskap om operationsinstrument och -utrustning, operativ teknik och teoretisk kunskap avseende gynekologiska typingrepp.
Kommentarer på kursämnet	Viktig kurs. Kan ev genomföras gemensamt med andra specialiteter, ex som vissa gemensamma delar och vissa specialitetsspecifika delar

2. Bedömning av kursämnena som helhet

Här ber vi er att göra en bedömning av hur kursämnena tillsammans svarar mot den kompetens som ni anser att ST-läkare ska förvärva i form av kurs. Utöver detta finns några frågor om kursämnenas nytta och användning.

Kursämnena som helhet	
Fråga 1	Bedömer ni att föreslagna kursämnen tillsammans ringar in den kompetens som ni anser att ST-läkare bör utveckla i form av kurs? Bör något läggas till eller tas bort?
Svar	Ja
Fråga 2	Är ämnena indelade på ett relevant sätt? D.v.s. ser ni att det i framtiden är önskvärt att kurser utvecklas i enlighet med ämnesområdena?
Svar	Se kommentar

Kursämnenas nytta och användning	
Kursämnena är menade att stödja ST-läkaren i hans/hennes val av kurser och kursgivaren i utformningen av kurser som svarar mot delmålen i föreskriften om läkarnas ST.	
Fråga 1	I vad mån och på vilket sätt tror ni att kursämnena, som de nu är utformade, kan stödja ST-läkaren i hans/hennes val av kurser?
Svar	ST-läkaren kommer sannolikt att önska genomföra samtliga kurser
Fråga 2	I vad mån och på vilket sätt tror ni att kursämnena, som de nu är utformade, kan stödja kursgivaren i utformningen av kurser som svarar mot delmålen i föreskriften om läkarnas ST?
Svar	ST-mål och kursmål överensstämmer vilket bör vara ett krav
Fråga 3	Ser ni att det kan finnas annan nytta av kursämnena utöver de aspekter som nämnts i frågorna ovan? Vilken annan nytta ser ni i så fall?
Svar	

Möjliga utvecklingsområden	
Kursämnen under ST är ett utvecklingsarbete som fortgår under hela 2014 och som samarbetar med flera andra aktiviteter på Socialstyrelsen, t.ex. upphandling av SK-	

kurser. I denna remissrunda vill vi därför inhämta era synpunkter på utvecklingsområden som har pekats ut som särskilt viktiga av Socialdepartementet och som berör kursämnena och tillgången på antalet kursplatser.

Fråga 1	<p>I Socialstyrelsens arbete ingår att utreda möjligheterna att skapa syner-gier för att kunna öka antalet kursplatser på ett kostnadseffektivt sätt.</p> <p>Vilka <i>ämnesområden</i> lämpar sig extra bra för kurser där ett större antal ST-läkare kan delta samtidigt (fler än 35 deltagare)?</p>
Svar	<p>Vi förstår behovet och önskan men man ska inte underskatta värdet av att träffas och diskutera samt att knyta kontakter. Vi ser hellre att olika moment används vid samma kurser,(se fråga 3). Samtliga kurser bör ha antingen förberedande uppgifter eller uppföljande uppgifter för att ge mer tid för reflektion och djupinläring</p>
Fråga 2	<p>Om möjligt, ge exempel på <i>olika former/typer av kurs</i> som ni tror kan lämpa sig extra bra för kurser där ett större antal ST-läkare kan delta samtidigt, dvs. som kan möjliggöra att fler ST-läkare kan läsa kursen utan att antalet kurser markant behöver utökas.</p>
Svar	
Fråga 3	<p>Hur ser ni på möjligheten att Socialstyrelsen eller en annan aktör till-handahåller visst webbaserat kursinnehåll som sedan kan användas i anslutning till en fysisk kursträff? Ange de positiva eller negativa konsekvenser ni ser samt inom vilka områden det i så fall skulle kunna vara lämpligt.</p>
Svar	<p>Mkt positivt.</p>

3. Utveckling av breda kursämnena

Expertgrupperna har haft i uppgift att ange om respektive kursämne kan vara relevant även för andra specialiteter. Vi ber er att se över motiveringarna och gärna utveckla ert resonemang kring på vilket sätt respektive kursämne kan vara relevant också för andra specialiteter. Vi vill även få era synpunkter på vilka förslag på breda kursämnena ni ser de största vinsterna med ämnena som sträcker sig över specialitetsgränserna? Skriv era svar i kommentarsfältet.

Socialstyrelsen kan komma att återkomma i frågan om breda kursämnena senare under 2014 för mer detaljerade frågor.

Breda kursämnena	Relevant för specialiteten	Motivering	Kommentarer
Vulvasjukdomar och STI	Delvis allmänmedicin, hud- och könssjukdomar	Specialiteter som bedömer samma patientkategori	Bra!
Gynekologisk cancer inklusive screening	Onkologi/gynekologisk onkologi	Specialiteter som bedömer samma patientkategori	Delen om cancer kan ev genomföras gemensamt men sannolikt har blivande specialister inom gynekologisk onkologi ett behov av större djup
Bäckenbotten	Delvis allmänmedicin, urologi	Specialiteter som bedömer samma patientkategori	Möjligtvis gemensamma delar
Basal kirurgisk teknik	Vissa delar för kirurgi och urologi	Kirurgiska baskunskaper är gemensamma för alla kirurgiska specialiteter liksom pre- och postoperativ bedömning	Definitivt! Kanske ett upplägg med både gemensamma moment och specialitetsspecifika moment
Abort, antikonception och missfall	Ej för andra specialiteter men för andra yrkesgrupper; barnmorskor	Barnmorskor har förskrivningsrätt preventivmedel och är delaktiga i abortvård	Bra tanke men kan vara svårt att praktiskt anordna.

Kunskapsstöd, enheten för Kunskapstillämpning 1
Jenita Nilsson
jenita.nilsson@socialstyrelsen.se

Bilaga 3: Kompletterande frågor om läkemedelskompetens med SFOGs synpunkter

I det här dokumentet ber vi er svara på några frågor som rör läkemedelskompetens. Bakgrunden till dessa frågor är att Socialstyrelsen har ett annat projekt, SKILLS (Stärkt Kompetens inom Läkemedel för Läkare under Specialiserings-tjänstgöring), som är ett regeringsuppdrag och ingår i den Nationella Läkemedelsstrategin (NLS). SKILLS strävar efter att förstärka framtida specialistläkares kompetens inom läkemedel och läkemedelsbehandling. I arbetet ingår bland annat att arbeta fram läkemedelsinriktade kompetensmål riktade till ST-läkare. Expertgrupperna har därför fått i uppdrag att, i förslagen till kursämnen, identifiera kompetensmål som de anser är särskilt läkemedelsinriktade. Det fanns dock under workshopparna inte utrymme att fördjupa sig i denna fråga. Socialstyrelsen önskar därför utnyttja tillfället vid denna remiss och samla in ytterligare underlag gällande läkemedelskompetens.

Vid frågor eller önskan om ytterligare information om läkemedelskompetens vänligen kontakta SKILLS's projektledare, Sevim Barbasso Helmers, sevim.barbasso-helmers@socialstyrelsen.se, tel: 075 247 41 82.

Kompletterande frågor om läkemedelskompetens	
Fråga 1	Anser ni att de kompetensmål som expertgruppen har markerat som läkemedelsinriktade täcker behoven av läkemedelskompetens hos en specialist inom er specialitet? Om inte, ange vad som saknas.
Svar	Ja. Inom Obstetrik & Gynekologi används många för specialiteten specifika läkemedel
Fråga 2	Socialstyrelsen vill också inventera tillgängligheten till avgiftsfritt utbildningsmaterial som finns inom området läkemedel, d.v.s. öppet för den som är intresserad i frågan att använda sig av. Vad för typ av information, material eller utbildningsinnehåll, lämpliga för er specialitet, känner ni till och som svarar mot de kompetensmål som är angivna som läkemedelsinriktade?
Svar	Läkemedel och graviditet – kan också vara av intresse för ex allmänmedicin och psykiatri

Fråga 3	Upplever ni att det saknas utbildningsinsatser inom något område som särskilt berör läkemedel och läkemedelsbehandling för er specialitet? Om ja, inom vilka områden?
Svar	Nej